

Załącznik nr 2
do wniosku z dnia 24 kwietnia 2019 roku
o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego

Autoreferat
przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych
(w języku polskim)

dr Krzysztof Małachowski
Uniwersytet Szczeciński
Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług

Szczecin 2019

Spis treści

1. Imię i Nazwisko.....	3
2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.....	3
3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.....	4
4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311).....	4
5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych).....	10

1. Imię i Nazwisko

Krzysztof Małachowski

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

Posiadane stopnie naukowe

W roku 1991 ukończyłem dzienne, jednolite studia magisterskie na kierunku geografia (ze specjalnością geografia społeczno-ekonomiczna) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i uzyskałem tytuł magistra. Studia ukończyłem z wynikiem bardzo dobrym.

Wcześniej, w roku 1985 r. zdałem maturę w obecnym I LO im. Marii Skłodowskiej-Curie w Pile, w którym w latach 1991-1993 pracowałem jako nauczyciel geografii.

W latach 1994 - 1997 odbyłem studia doktoranckie z ekonomii na ówczesnym Wydziale Transportu i Łączności (obecnie Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług) Uniwersytetu Szczecińskiego.

11.10.2001 r. Rada Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego nadała mi stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie obronionej rozprawy pt. „Wpływ transformacji społeczno-gospodarczej na system transportowy regionu pilskiego w latach dziewięćdziesiątych”, napisanej pod kierunkiem dr hab. Jarosława Jurka prof. nadzw. US. Recenzentami pracy byli: prof. zw. dr hab. Waldemar Grzywacz, dr hc. Uniwersytetu Szczecińskiego, prof. zw. dr hab. Andrzej Piskozub z Uniwersytetu Gdańskiego, dr hc. Uniwersytetu Szczecińskiego.

Posiadane dyplomy i uprawnienia

1991 – uzyskanie uprawnień pilota wycieczek zagranicznych

2011 – uzyskanie uprawnień do zasiadania w radach nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Od 1 września 1993 r. jestem pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. W latach 1993-2001 byłem zatrudniony jako asystent w Zakładzie Geografii Ekonomicznej Morza na Wydziale Nauk Przyrodniczych a od 01.10. 2001 r. w Katedrze Historii i Geografii Transportu (przemianowanej później na Katedrę Historii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej) na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług.

15.11.2001 zostałem mianowany na stanowisko adiunkta, w ramach którego do dzisiaj realizuje obowiązki naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, najpierw w Katedrze Historii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej a po jej rozwiązaniu (01.10.2018) w Katedrze Turystyki i Gospodarki Przestrzennej.

Prowadziłem też zajęcia na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym Uniwersytetu Szczecińskiego w Świnoujściu.

W latach 1999-2016 równolegle obok zajęć na Uniwersytecie Szczecińskim prowadziłem także zajęcia dydaktyczne (w ramach umów o pracę, zlecenia lub o dzieło) w następujących szkołach wyższych:

- Wyższa Szkoła Biznesu w Pile,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu,
- Wyższa Szkoła Zawodowa „Oeconomicus” Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Szczecinie,
- Szczecińska Szkoła Wyższa Collegium Balticum w Szczecinie,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Ekonomiczny w Szczecinie.

Od 2016 r. do chwili obecnej prowadzę wykłady zlecone w Instytucie Nadnoteckim w Pile Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Od 15.11.2007 r. do 11.08.2009 r. byłem wyłączony zawodowo, co spowodowane było uszczerbkiem na zdrowiu doznany w czasie katastrofy kolejowej w Polednie koło Bydgoszczy.

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

Monografia pt.:

Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Polsce. Polityka – funkcjonowanie – ewaluacja

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy)

Krzysztof Małachowski, *Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Polsce Polityka – funkcjonowanie – ewaluacja*, Uniwersytet Szczeciński, Rozprawy i Studia T. (MCXL) 1066, 2019, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2019, ss. 310 (ISBN 978-83-7972-272-3).

Recenzje wydawnicze przygotowali:

Pani Prof. zw. dr hab. Wanda Maria Gaczek, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu.

Pan Prof. dr hab. Stanisław Koziarski, Instytut Ochrony i Kształtowania Środowiska, Uniwersytet Opolski.

c) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Polska doświadcza obecnie podobnych problemów gospodarczych, co najbogatsze kraje świata, gdzie kluczowym wyzwaniem staje się zagospodarowanie odpadów. Odpady są naturalną konsekwencją procesu tworzenia dóbr i usług, a wszystko, co ma wymiar materialny, może być ostatecznie źródłem odpadów.

Zagadnienie odpadów przez stulecia znajdowało się na marginesie badań ekonomicznych. Rozważania na temat gospodarowania odpadami komunalnymi wpisują się w szeroko rozumianą problematykę ekologiczną, która na gruncie nauk ekonomicznych została zapoczątkowana przez fizjokratów. Początkowo przedmiot zainteresowania ekonomistów koncentrował się na ochronie środowiska i dopiero za sprawą przedstawicieli tzw. szkoły klasycznej podjęto dyskusję o potencjalnych skutkach nieefektywnego gospodarowania zasobami środowiska. Obecnie potrzebna jest ekonomia ukierunkowana na gospodarowanie odpadami jako zasobami. Współczesna ekonomia jako nauka o gospodarowaniu musi uwzględniać aspekty środowiskowe. Ochrona środowiska odgrywa obecnie znaczącą rolę a wzrasta ona jeszcze bardziej w wyniku coraz bardziej rosnącej świadomości ekologicznej społeczeństwa. Zmiany klimatyczne spowodowane nadmierną emisją gazów cieplarnianych czy utrzymująca się za sprawą paliw kopalnych niestabilność polityczna krajów Bliskiego Wschodu to kwestie dyskutowane na gruncie naukowym ale również nierozwiązywalne w krótkim okresie czasu przez małe społeczności. Oprócz tych wielkich społeczno-gospodarczych wyzwań XXI wieku są jednak sprawy ważne z punktu widzenia ochrony środowiska, na które każdy obywatel ma wpływ. Do takich właśnie zalicza się gospodarka odpadami komunalnymi.

Polskie prawodawstwo dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi sięga lat 80. ubiegłego wieku i od tej pory przeszło wiele zmian, wynikających także z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i akceptacji unijnych celów środowiskowych. Milowym krokiem, mającym za zadanie poprawić efektywność krajowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, było ujednolicenie krajowego i unijnego porządku prawnego, nazywane potocznie „rewolucją śmieciową”. Nowe przepisy weszły w życie 1 lipca 2013 roku, a ich celem było uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów

komunalnych, zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych, całkowite wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów, prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi, zmniejszenie dodatkowych zagrożeń dla środowiska wynikających z transportu odpadów komunalnych. Zgodnie z nową koncepcją systemu, instytucjami odpowiedzialnymi za organizację i funkcjonowanie systemu stały się gminy oraz ich związki. Ustawodawca uczynił samorząd gminny odpowiedzialnym nie tylko za organizację odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, ale również za większość aspektów gospodarowania odpadami, w tym za procesy organizacyjne i inwestycyjne. Zmiana przepisów prawnych w zakresie gospodarowania odpadami w Polsce prowadzi do wyłaniania się nowych zagadnień, wymagających rozpoznania i rozwiązania.

W tym kontekście podstawowym celem pracy jest ocena wpływu „rewolucji śmieciowej” na efektywność funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce.

Tak sformułowanemu celowi podporządkowano cele szczegółowe:

- a) przegląd oraz krytyczna ocena literatury z zakresu polityki ekologicznej;
- b) studium rozwiązań prawnych konstytuujących nowy kształt systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce na tle uregulowań historycznych;
- c) wyjaśnienie zmian i zasad funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce;
- d) analiza struktury i dynamiki zmian w systemie gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce oraz ocena jego funkcjonowania z odniesieniem do sytuacji w Unii Europejskiej;
- e) zaproponowanie koncepcji kompleksowej ewaluacji gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce oraz próba szacunku kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce;
- f) realizacja pilotażowego badania ewaluacyjnego na temat funkcjonowania nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce;
- g) wskazanie wyzwań dla gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji ekonomii cyrkularnej i kierunków dalszego doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Układ i treść pracy przyporządkowano realizacji założonych celów i weryfikacji hipotezy głównej oraz hipotez pomocniczych.

Ważnym celem pracy jest też próba sformułowania wniosków, które mogą być przydatne dla polityki gospodarowania odpadami w Polsce.

Z podjętymi celami pracy koresponduje przyjęta, następująca hipoteza badawcza:

Kompleksowa realizacja instytucjonalnej ewaluacji gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce jest elementem zwiększającym prawdopodobieństwo osiągnięcia długoterminowych celów „rewolucji śmieciowej”.

Hipotezę tę uzupełniają trzy hipotezy pomocnicze:

1. Zmiany (postęp) w zagospodarowaniu odpadami komunalnymi obserwowane w Polsce w latach 2014-2016 świadczą negatywnie o możliwości realizacji wyznaczonych celów środowiskowych.

2. W Polsce nie przeprowadzono jak dotychczas całościowej ewaluacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi i rozwiązanie to nie znalazło szerszego kontekstu w nowych uregulowaniach systemu gospodarowania odpadami.
3. Realizacja oddolnych inicjatyw z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym jest szansą poprawy sprawności funkcjonowania całego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce.

Dla osiągnięcia założonych celów pracy i weryfikacji sformułowanych hipotez przyjęto następującą kolejność rozważań. Monografia składa się ze wstępu, pięciu powiązanych ze sobą rozdziałów i dwóch aneksów.

Pierwszy rozdział, to rozdział wprowadzający w teoretyczne problemy ochrony środowiska. Przybliżono w nim rolę środowiska w teorii ekonomii, określając jego miejsce w naukach ekonomicznych oraz dokonując przeglądu poglądów na ten temat na przestrzeni dziejów od starożytności po czasy współczesne. Opisano także istotę polityki ekologicznej, definiując tę politykę oraz analizując jej instrumenty i dziedziny, a także przyjmując zrównoważony rozwój jako jej podstawę (który zinterpretowano w różnych ujęciach). Na tym tle ukazano teoretyczne założenia ekonomii cyrkularnej, wprowadzając w to aktualne zagadnienie współczesnych nauk ekonomicznych.

Z treściami zawartymi w rozdziale pierwszym koresponduje rozdział drugi, w którym na wstępie przedstawiono politykę ekologiczną w Unii Europejskiej oraz przeanalizowano rozwiązania regulujące gospodarkę odpadami komunalnymi w krajach unijnych. W dalszej części rozdziału wskazano najważniejsze kierunki polityki ekologicznej i gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce do roku 2013, czyli przed „rewolucją śmieciową”. Ważną część tego rozdziału stanowi analiza nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce, który zaczął funkcjonować od 1 lipca 2013 roku. Zwrócono tutaj szczególną uwagę na organizację oraz finansowanie tego systemu, a także na zadania i obowiązki gmin w tym zakresie, bowiem to na gminy nałożono obowiązek odpowiedzialności za wszystkie odpady komunalne wytworzone w nieruchomościach zamieszkałych i powierzono im organizację odbioru oraz wywozu tych odpadów.

Trzeci rozdział stanowi statystyczną analizę funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce na tle danych z tego zakresu w Unii Europejskiej. Analizą objęto lata 1996–2016, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 2013–2016, wykorzystując przede wszystkim dane wtórne pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego oraz Eurostatu, a także raporty z 16 urzędów marszałkowskich w Polsce.

W rozdziale czwartym wyjaśniono istotę ewaluacji oraz przeprowadzono przegląd opracowań zbliżonych do działań ewaluacyjnych. Zaprezentowano tutaj szczegółowe uzasadnienie proponowanej koncepcji ewaluacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce oraz wyniki badania pilotażowego, a także przedstawiono analizę kosztów i korzyści oraz analizę SWOT dla systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce. Nakreślono również scenariusze rozwoju tego systemu.

Ostatni, piąty rozdział prezentuje koncepcję i doświadczenia w realizacji ekonomii cyrkularnej, zwanej też gospodarką o obiegu zamkniętym. Opisano przykładowe, praktyczne rozwiązania cyrkularnej gospodarki odpadami komunalnymi możliwe do zastosowania w działalności gospodarczej oraz samorządowej. Na koniec zarysowano docelowy (przyszły) system gospodarowania odpadami w Polsce.

Rozdział pierwszy pracy ma charakter teoretyczny, drugi opisowy, trzeci empiryczny, czwarty badawczo-analityczny, a piąty analityczno-postulatywny.

W pracy zastosowano następujące metody i techniki badawcze:

- a) analizę literatury przedmiotu, która pozwoliła na odniesienie problemów omawianych w pracy do dostępnej wiedzy z zakresu ekonomii i ochrony środowiska; metoda ta została wykorzystana w całej pracy, a szczególnie pomocna była w jej teoretycznej części;
- b) metody statystyczne, z których przede wszystkim wykorzystano statystyki opisowe, analizę trendu oraz analizę regresji liniowej i analizę skupień oraz analizę porównawczą i analizę przyczynowo-skutkową, dzięki której rozpatrywano wpływ poszczególnych czynników na kształtowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce;
- c) metodę badań jakościowych, która pozwoliła na pozyskanie materiału empirycznego w postaci kwestionariuszy ankietowych bezpośrednio od firm i instytucji działających w gospodarce odpadami; metoda ta została wykorzystana na potrzeby czwartego rozdziału opracowania;
- d) analizę studiów przypadków, która umożliwiła wyjaśnienie zjawisk będących przedmiotem pracy przez badanie indywidualnych zdarzeń i procesów mających miejsce w gospodarce odpadami komunalnymi w Polsce.

Istotnym wkładem własnym są formułowane w pracy wnioski i propozycje dotyczące polityki gospodarowania odpadami w Polsce. Ważne jest zastosowanie zaproponowanego w pracy narzędzia ewaluacyjnego, które może uzupełnić istotną lukę całego systemu gospodarowania odpadami w Polsce, a także ma szansę zwiększyć jego efektywność.

Z punktu widzenia celu monografii za szczególnie ważną należy uznać skuteczność formularza ewaluacyjnego w identyfikacji różnic w ocenie systemu przez jego uczestników. Zgodnie z założeniem proponowanej koncepcji zdiagnozowano płaszczyzny, które w przyszłości mogą stanowić istotne bariery w funkcjonowaniu systemu i zdecydują o sprawności działania wszystkich jego uczestników. Należy jednak pamiętać, że na obecnym etapie jest to przede wszystkim koncepcja teoretyczna o pilotażowym zastosowaniu, a więc zastosowanie proponowanego narzędzia w skali całego kraju z pewnością wymagałoby pewnych korekt.

Dopełnieniem pilotażowej ewaluacji jest ocena wybranych efektów reformy systemu gospodarki odpadami komunalnymi, przeprowadzona wśród kadry kierowniczej przedsiębiorstw współpracujących z miastem Szczecin w tym zakresie. Zrealizowane badanie pozwoliło na uporządkowanie wybranych efektów negatywnych i pozytywnych reformy gospodarki odpadami komunalnymi na funkcjonowanie przedsiębiorstw odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z ich odbiorem, zagospodarowaniem i przetwarzaniem.

Zaproponowana koncepcja ewaluacyjna pozwala na pozyskanie dodatkowych i unikalnych informacji na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Samoocena dokonana przez uczestników systemu na podstawie skonstruowanego kwestionariusza dostarczyła nowej wiedzy o charakterze jakościowym, której umiejętne wykorzystanie mogłoby przyczynić się do osiągnięcia długoterminowych celów „rewolucji śmieciowej”. Na obecnym etapie organizacji systemu kontekst behawioralny został zmarginalizowany, a nadrzędną rolę przypisano zasadom i procedurom.

Gospodarka odpadami komunalnymi w Polsce została zdehumanizowana i podporządkowana kryteriom ilościowym. Poczynione w opracowaniu ustalenia potwierdzają zasadność wprowadzenia w Polsce instytucjonalnej ewaluacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi i spełniają wymogi hipotezy głównej monografii.

Z przedstawionego studium opracowań analitycznych wynika, że w Polsce nie przeprowadzono jak dotychczas całościowej ewaluacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a dodatkowo ewaluacja, jako rozwiązanie wspierające podejmowanie decyzji ekonomicznych, nie znalazła szerszego kontekstu w nowych uregulowaniach systemu gospodarowania odpadami. Przyjmując, że ewaluacja winna stanowić integralny składnik całego procesu zarządzania, również w odniesieniu do gospodarki odpadami, stwierdzić można, że na obecnym etapie rozwoju tego systemu brak jest właściwych rozwiązań. Aktualnie funkcjonowanie systemu jest monitorowane na płaszczyźnie ilościowych wskaźników segregacji i przetwarzania odpadów, natomiast wydaje się, że do pełnej ewaluacji brakuje pozostałych elementów. Oceniając efekty pracy wszystkich uczestników systemu, próbuje się określić w jakim stopniu system działa prawidłowo.

Zaproponowana w opracowaniu koncepcja ewaluacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce opiera się na wydzieleniu czterech podsystemów (filarów, obszarów tematycznych) oraz kwestionariuszu ankietowym o charakterze opiniotwórczym (behawioralnym). Ewaluacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi według filarów legislacyjnego, administracyjno-organizacyjnego, finansowego oraz społeczno-kulturowego nie była jak dotychczas postulowana w literaturze i stanowi autorskie rozwiązanie. Ujęcie modelowe proponowanej koncepcji zakłada, że jedynie zrównoważony i wzajemny rozwój każdego z czterech filarów gwarantuje w długim horyzoncie czasowym sprawne funkcjonowanie systemu, mimo że (jak wynika z badania pilotażowego) w perspektywie średnioterminowej za kluczowy należałoby uznać filar społeczno-kulturowy. Do czynników, które zostały wskazane jako szczególnie ważne w ocenie kosztów i korzyści reformy systemu, należą niska świadomość społeczna dotycząca gospodarki odpadami komunalnymi, działalność edukacyjna oraz konieczność prowadzenia konsultacji społecznych. Zestawiając koszty i korzyści towarzyszące tym kwestiom, uzyskano największe saldo ujemne, dlatego też w przyszłości należałoby podjąć działania z obszaru partnerstwa publiczno-prywatno-społecznego, zwiększające koherentność celów uczestników systemu, a jednocześnie jego efektywność. Przeprowadzone analizy oraz opracowane scenariusze rozwoju sytuacji w przyszłości pozwalają na stwierdzenie, że wdrożenie proponowanej koncepcji ewaluacyjnej doprowadziłoby do zmniejszenia luki informacyjnej w systemie oraz obniżenia ryzyka nieosiągnięcia zakładanych celów środowiskowych.

Celem przeprowadzonego badania było nie tyle dokonanie oceny ewaluacyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a jedynie test możliwości zastosowania proponowanej koncepcji w praktyce. W opinii autora jedynie organy instytucji centralnych (np. Ministerstwa Środowiska czy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska) dysponują potencjałem (organizacyjnym, finansowym, jak również formalnym) pozwalającym na przeprowadzenie takiej ewaluacji. Inną ewentualnością jest zlecenie takiej oceny wyspecjalizowanej, zewnętrznej pracowni badań marketingowych, np. w ramach zamówienia publicznego. Badanie, które przeprowadzono na potrzeby niniejszej rozprawy, dowodzi

jedynie, że proponowana ocena ewaluacyjna może zostać zrealizowana, chociaż kluczowe jest rozpoznanie już na wstępie możliwych barier i trudności.

W wyodrębnionym zakończeniu pracy ujęto wszystkie najważniejsze wnioski wynikające z wcześniejszych rozważań. Jednocześnie ustosunkowano się do celów badawczych oraz hipotez. Należy podkreślić, że w ramach monografii dążono do zaprezentowania oryginalnego podejścia badawczego, które będzie miało wkład w rozwój dyscypliny naukowej.

Monografia może również służyć lepszemu zrozumieniu problematyki gospodarowania odpadami w Polsce. Jednocześnie uzyskane wyniki i wyprowadzone wnioski mogą okazać się użyteczne dla działających na różnych poziomach rządowych i samorządowych podmiotów polityki gospodarowania odpadami na poszczególnych etapach jej realizacji. Warto również zaakcentować, że zaproponowana w pracy koncepcja ewaluacji może być rozwijana i wykorzystywana w teorii oraz praktyce.

Mając na uwadze przeprowadzone rozważania można uznać, że monografia przyczynia się do rozwoju literatury naukowej z zakresu ekonomii, z uwzględnieniem wkładu w rozwój nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. W tym kontekście wartość naukowa omawianej książki jest w dużym stopniu związana z jej wymiarem teoretycznym, metodycznym, empirycznym i aplikacyjnym.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych)

Zainteresowania naukowo-badawcze po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych wraz z przykładami wymiernych efektów pracy naukowej

Po uzyskaniu stopnia doktora moje zainteresowania naukowo-badawcze w znacznym stopniu dotyczyły ekonomii i geografii społeczno-ekonomicznej, zwłaszcza ekonomiki transportu (w tym również geografii transportu), rozwoju regionalnego i polityki regionalnej oraz turystyki i ochrony środowiska. Warto zauważyć, że w zrealizowanych pracach naukowych podejmowałem także tematykę odnoszącą się do wybranych uwarunkowań rozwoju kraju w układzie regionalnym. Wieloletnie badania z zakresu ekonomii i geografii społeczno-ekonomicznej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska, również w ujęciu regionalnym, a także praca dydaktyczna i prowadzone przeze mnie m.in. przedmioty *gospodarka a środowisko*, *ochrona środowiska* i *ochrona środowiska z gospodarką przestrzenną* a także *ekologistyka* skierowały moje badania naukowe na obszar problematyki gospodarowania odpadami. Nurt badań naukowych dotyczących zagadnień ochrony środowiska przede wszystkim znalazł odniesienie w książce pod moją redakcją *Gospodarka a środowisko i ekologia*. Wyd. CeDeWu Warszawa 2007. Kontynuacją tych badań było podjęcie znaczącego dla ochrony środowiska zagadnienia gospodarki odpadami w Polsce z myślą o wdrażaniu kompleksowych rozwiązań w obszarze ochrony środowiska w kontekście polityki zrównoważonego rozwoju.

Do moich pozostałych osiągnięć naukowych należy zaliczyć osiem następujących publikacji:

1. Krzysztof Małachowski, 2012, *The Position of Zachodniopomorskie Province in Evaluating Investment Attractiveness of Polish Regions*, In: Knowledge – Economy – Society. Dilemmas of the contemporary management, Ed.: A. Malina, R. Oczkowska, T. Rojek, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków
2. Krzysztof Małachowski, 2010, *Funkcjonowanie regionalnego rynku pracy województwa zachodniopomorskiego*, W: Kapitał ludzki w procesie przemian Europy Środkowej i Wschodniej. Aspekty makroekonomiczne i regionalne, Red. W. Kosiedowski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności „Dom Organizatora”, Toruń
3. Krzysztof Małachowski, 2013, *Miejsce turystyki w Strategii Szczecina 2025*, W: Współczesne problemy rozwoju turystyki w ujęciu regionalnym i lokalnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń
4. Krzysztof Małachowski, 2011, *Efekty funkcjonowania Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej*, W: Gospodarka przestrzenna XXI wieku – nowe wyzwania, red.: S. Korenik, Z. Przybyła, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław
5. Krzysztof Małachowski, 2015, *Dylematy konkurencyjności regionalnej – zarys problemu*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 881, Ekonomiczne Problemy Usług, nr 118, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin
6. Krzysztof Małachowski, 2002, *Problems of trans-border tourism in Lubuskie province*, In: New arrangements of socio-economic links in central and eastern Europe, ed. J. Kitowski, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Uniwersytet Rzeszowski, Sekcja Gospodarki Przestrzennej Komitetu Nauk Ekonomicznych przy Krakowskim Oddziale PAN, Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania w Przemyśle, Komisja Geografii Komunikacji PTG w Warszawie, Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów
7. Krzysztof Małachowski, 2012, *Strategia rozwoju Szczecina 2025*, Biblioteka Regionalisty, nr 12, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław
8. Krzysztof Małachowski, 2010, Euroregion Pomerania jako przykład polsko – niemiecko – szwedzkiej współpracy transgranicznej, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 620, Ekonomiczne Problemy Usług, nr 61, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin

Wymienione publikacje naukowe dotyczą ekonomii i geografii społeczno-ekonomicznej, zwłaszcza rozwoju regionalnego i polityki regionalnej oraz turystyki.

W niektórych z nich są również elementy dotyczące ochrony środowiska.

1. *The Position of Zachodniopomorskie Province in Evaluating Investment Attractiveness of Polish Regions*
(*Pozycja województwa zachodniopomorskiego w ocenie atrakcyjności inwestycyjnej polskich regionów*)

Artykuł stanowi analizę poziomu atrakcyjności województwa zachodniopomorskiego w porównaniu z innymi regionami Polski. Posługując się metodą analizy statystycznej pokazano województwo zachodniopomorskie w wybranych rankingach i raportach (profil wrażliwości gospodarki regionalnej na integrację z Unią Europejską, województwo zachodniopomorskie w rankingu sukcesu rozwojowego w latach 1999-2004). W artykule wykorzystano również raporty dotyczące oceny atrakcyjności inwestycyjnej województw w Polsce, opracowane przez Instytut badań nad Gospodarką Rynkową w Gdańsku. Raporty wskazywały na niską dynamikę rozwoju gospodarczego, infrastruktury technicznej, kapitału ludzkiego, warunków życia, funkcjonowania samorządów.

Województwo zachodniopomorskie mimo niskiej dynamiki rozwojowej było regionem o jej dużej rozpiętości. Największe zróżnicowanie dynamiki rozwoju odnotowano w przypadku gospodarki. W artykule wskazano na przyczyny tego zjawiska. Dokonano również oceny atrakcyjności inwestycyjnej województwa pod kątem aktywności regionu wobec inwestorów, dostępności transportowej, chłonności rynku zbytu i poziomu rozwoju infrastruktury gospodarczej, w tym gęstości instytucji otoczenia biznesu, poziomu sfery badawczo-rozwojowej, możliwości inwestowania w specjalnych strefach ekonomicznych oraz intensywności działalności targowo-wystawienniczej. Wzięto również pod uwagę poziom rozwoju infrastruktury społecznej i poziom bezpieczeństwa powszechnego.

W wyniku przeprowadzonych rozważań stwierdzono, że region Pomorza Zachodniego będzie nadal w stopniu ponadprzeciętnym zależny od kształtowania się stosunków ekonomicznych a także politycznych, kulturowych i naukowych Polski ze światem. Perspektywy rozwoju województwa zależne będą w znacznej mierze od tego, jak będzie kształtować się w przyszłości koniunktura ekonomiczna i kondycja finansowa w państwach Unii Europejskiej, z Niemcami na czele. Szansą dla województwa zachodniopomorskiego jest rozwój gospodarki morskiej, transportu i turystyki, które sprawią, że nastąpi duża progresja a faktyczna atrakcyjność inwestycyjna regionu będzie zdecydowanie wyższa niż wykazują to prezentowane raporty i ekspertyzy.

2. *Funkcjonowanie regionalnego rynku pracy województwa zachodniopomorskiego*

W artykule, posługując się metodą analizy statystycznej i opisowej dokonano charakterystyki funkcjonowania regionalnego rynku pracy w województwie zachodniopomorskim. Wskazano przy tym na problem bezrobocia, które jest nieodłącznym elementem towarzyszącym gospodarce rynkowej i stało się również jednym z kluczowych oraz dotkliwych problemów w gospodarkach, które przeszły proces transformacji systemowej. W opracowaniu skupiono się na województwie zachodniopomorskim, ponieważ wielkość, skala i natężenie bezrobocia od wielu lat są tam największymi w kraju.

W artykule wskazano na przyczyny dużego bezrobocia w województwie zachodniopomorskim. Przedstawiono problem bezrobocia z perspektywy regionu, w którym przez wiele lat warunki rozwoju były szczególnie niekorzystne. W opracowaniu zaprezentowano strukturę bezrobocia w województwie, w którym panowała bardzo trudna sytuacja na rynku pracy. Pomimo aktywnej polityki i znacznej poprawy, region posiadał wysoki odsetek osób niepracujących i bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo. Region charakteryzował się jednym z najniższych w kraju współczynników aktywności zawodowej kobiet w wieku produkcyjnym – w 2008 r. niewiele

przekraczał on 60% podczas, gdy w dwóch wcześniejszych latach lokował się nawet poniżej tej granicy. Żadne inne województwo nie przeżywało w okresie 2006 – 2007 tak głębokiej zapaści. Wskaźnik zatrudnienia odzwierciedlający udział osób zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym pozostawał na najniższym poziomie w Polsce i był niższy od średniej krajowej o około 3,4%. W opracowaniu wskazano również na niski współczynnik aktywności zawodowej kobiet na terenach wiejskich, rozproszenie sieci osadniczej, brak nowych miejsc pracy w rolnictwie, zaniedbanie terenów, zły stan dróg i infrastruktury i brak korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, co zniechęca potencjalnych inwestorów. Dodatkowy problem stanowi skuteczny system łączenia świadczeń pomocy społecznej z pracą w szarej strefie lub okresowymi migracjami zarobkowymi za granicę. Dodatkowo wymianę na pograniczu niemieckim zmniejsza postępująca pauperyzacja sąsiadującej z województwem zachodniopomorskim Meklemburgii-Pomorza Przedniego, skąd pochodzi największa grupa niemieckich klientów sklepów w Szczecinie i okolicach.

3. *Miejsce turystyki w Strategii Szczecina 2025*

Celem artykułu było pokazanie roli, jaką przewidziano dla turystyki w wieloletnim programie rozwoju - Strategii Szczecina 2025, który zawiera cele długofalowe i sposoby ich realizacji. Strategia Rozwoju Szczecina 2025 opublikowana została 23 maja 2011 r. i przyjęta uchwałą rady Miasta Szczecina z dnia 19 grudnia 2011 r. Do opracowania artykułu wykorzystano metodę opisową i studium przypadku.

Strategia rozwoju lokalnego pozwala organom administracji samorządowej tworzyć warunki formalne, organizacyjne i ekonomiczne dla rozwoju społeczno – gospodarczego. Turystyka, w przeciwieństwie do sportu i rekreacji, nie jest traktowana przez autorów Strategii Rozwoju Szczecina jako aspekt społeczny miasta, a jako wyraźny element jego sfery gospodarczej. Zwrócono jednak uwagę, że przez wiele lat Szczecin posiadał miano miasta przemysłowego, opartego na gospodarce morskiej, ale nie w zakresie turystyki i rekreacji wodnej. Sam w sobie nie był atrakcją turystyczną i nie zapewniał odpowiedniej ilości rozrywek osobom, odwiedzającym stolicę województwa zachodniopomorskiego. W efekcie turystyka nie była gałęzią gospodarki wartą inwestowania. Na potrzeby Strategii Szczecina przeprowadzono zatem diagnozę stanu i jakości turystyki w Szczecinie przez pryzmat ekonomiczny, analizując sektor turystyczny jako jedną z szans dla miasta. Wyniki tej diagnozy szerzej przeanalizowano w opracowaniu. Po przedstawieniu najważniejszych problemów ruchu turystycznego stwierdzono, że sektor turystyczny Szczecina ma duży potencjał a zadaniem na kolejne lata stała się budowa silnego wizerunkowo i rozpoznawalnego produktu turystycznego w przyszłości. Wymaga to skoordynowanej pracy całego środowiska, zarówno od strony publicznej (miasto, organizacje, stowarzyszenia), jak i komercyjnej (biura podróży, przewodnicy, dysponenci atrakcji turystycznych). Niezbędne jest również wykształcenie odpowiedniego klimatu w mieście dla turystów, którzy mogliby włączyć się w życie miasta. Duże szanse daje powstanie wizji i marki Szczecina, związanych z otwartością miasta na wodę. W tym ujęciu turystyka z Szczecinie powinna stać się rozwojową gałęzią gospodarki, tworzącej rozbudowane struktury kooperujące i wpływającej stabilizująco na lokalny rynek pracy.

Zgodnie z długoterminowymi założeniami, wynikającymi tak z SRS 2025, jak i wizji miasta, turystyka powinna odgrywać w Szczecinie coraz większą rolę, a jej rozwój ma być stymulowany przede wszystkim nakładami inwestycyjnymi i promocją produktów turystycznych. W dłuższej perspektywie kluczowym dla autorów Strategii jest zwiększenie liczby turystów w Szczecinie, przy jednoczesnym wydłużeniu ich średniego pobytu o kilka dni oraz rozwój nowych form turystyki. Wyraźnym kierunkiem szczecińskiej turystyki jest powrót do jej wodnych zasobów, czego dowodem jest choćby „Program rozwoju turystyki wodnej na obszarze dorzecza rzeki Odry oraz Jeziora Dąbie i Jeziora Miedwie”, który został wykonany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Instytucie Turystyki w 2012 r. Jego realizacja wymaga jednak rozbudowy i utrzymania odpowiedniej infrastruktury oraz podejmowania działań nie tylko ze strony samorządu, ale również zaangażowania prywatnego kapitału, tak finansowego jak i organizacyjnego.

4. *Efekty funkcjonowania Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej*

Po rozpoczęciu transformacji społeczno-ekonomicznej w Polsce od 1989 r. wszystkie niesprawności decyzji rozwojowych poszczególnych regionów w Polsce, ujawniły się w postaci schyłkowości i spadku konkurencyjności sektorów gospodarczych, braków w infrastrukturze, degradacji środowiska naturalnego czy bezrobocia, jako skutek niedopasowania kwalifikacji pracowników do gospodarki wolnorynkowej. Współczesny poziom rozwoju społeczno-ekonomicznego Polski nadal wykazuje dysproporcje przestrzenne. Chcąc przeciwdziałać zjawisku polaryzacji, stosuje się odpowiednie instrumenty, by złagodzić te niekorzystne zjawiska. Jednym z takich ekonomicznych rozwiązań są uprzywilejowania strefowe, w tym specjalne strefy ekonomiczne.

W artykule, posługując się metodą statystyczną i analityczną, scharakteryzowano szczególnie jedną ze stref ekonomicznych, będących niezwykle istotnym instrumentem polityki regionalnej prowadzonej przez państwo - Słuską Specjalną Strefę Ekonomiczną. Analizie poddano zwłaszcza strukturę przestrzenną strefy. Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna (SSSE) powołana została w 1997 r. Położona jest w północno – zachodniej części Polski, w bliskości granicy z Niemcami. Powierzchnia całkowita strefy (na koniec grudnia 2009 r.) wynosiła ponad 401 ha położonych w trzech województwach: pomorskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Do tego czasu wydano 71 zezwoleń na działalność gospodarczą w strefie. Liczba zatrudnionych systematycznie rosła i wynosiła 2,4 tys. osób. W SSSE funkcjonują firmy głównie z branży motoryzacyjnej, hutnictwa, przetwórstwa drzewnego, branży metalowej, przetwórstwa ryb oraz usług transportu i magazynowania.

W artykule wskazano na pozytywne rezultaty działalności. Wykazano, że SSSE aktywnie kreuje politykę wspierania przedsiębiorczości i ma niewątpliwie istotny wpływ na rozwój regionu. Dotyczy to szczególnie: tworzenia nowych miejsc pracy (zwłaszcza w przemyśle i usługach), rozwoju usług i produkcji w otoczeniu Strefy oraz rozwoju mieszkalnictwa i szkolnictwa. Rozwój SSSE prowadzi również do tworzenia miejsc pracy poza nią wynikający z rozwoju firm świadczących usługi na rzecz Strefy, takie jak geodezyjne, projektowe, budowlane, informatyczne, transportu, hotelarstwa, gastronomii i in. Rozwój Strefy wpływa na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miast i regionów oraz dywersyfikuje branże przemysłowe i usługowe, dając szansę na dalszym, istotny rozwój w przyszłości. Zgodnie z ustawą o specjalnych strefach ekonomicznych, SSSE ma

funkcjonować do 2020 r. Postulowane jest wydłużenie okresu funkcjonowania Strefy, gdyż jej znaczący potencjał nie został jeszcze w całości wykorzystany.

5. *Dylematy konkurencyjności regionalnej – zarys problemu*

Celem opracowania jest przedstawienie teoretycznych rozważań dotyczących konkurencyjności regionalnej, która jest warunkiem koniecznym w osiągnięciu maksimum funkcji użyteczności działalności gospodarczej. W erze gospodarki globalnej to właśnie regiony są podstawowymi jednostkami, które rywalizują o kluczowe aktywa gospodarcze. Chociaż w trakcie dwudziestu lat rozwoju konkurencyjności w wymiarze regionalnym, zagadnienie to doczekało się wielu prób zdefiniowania, żadne wyjaśnienie nie doczekało się dotychczas powszechnego uznania.

W artykule ujęto podejście różnych autorów, posługując się metodą analizy literatury oraz metodą opisową. Ukazano również autorskie podejście do aspektów konkurencyjności poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego. W opracowaniu wskazano zatem, że konkurencyjność na poszczególnych szczeblach jednostek terytorialnych determinuje i jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia konkurencyjności na poziomie szczebli wyższych. Konkurencyjny region to taki region, na terenie którego zlokalizowane są konkurencyjne województwa i funkcjonujące w ich ramach administracyjnych konkurencyjne powiaty i gminy. Definicje konkurencyjności regionów mogą być transformowane na potrzeby gmin i powiatów, z tą jednak różnicą, że każda z jednostek terytorialnych w sposób odmienny będzie kreowała swoją konkurencyjność. Wynika to z różnic pomiędzy poszczególnymi szczeblami podziału terytorialnego, które w zależności od przypisanych im zadań, zostały wyposażone z zróżnicowane instrumentarium ich osiągania. Szczeblem samorządu terytorialnego o największym potencjale konkurencyjnym, rozumianym jako zakres dostępnych płaszczyzn pozwalających na zbudowanie przewagi konkurencyjnej i komparatywnej względem otoczenia są gminy. Wydaje się, że zagadnienie konkurencyjności regionalnej powinno analizować się poprzez pryzmat jednostek samorządu terytorialnego.

6. *Problems of trans-border tourism in Lubuskie Provence* *(Problemy turystyki transgranicznej w województwie Lubuskim)*

Celem artykułu jest przedstawienie problemów turystyki transgranicznej na przykładzie województwa lubuskiego i wskazanie rozwiązań, zmierzających do podniesienia struktury przestrzenno-funkcjonalnej i wykorzystania jego potencjału turystycznego. Województwo lubuskie, położone w środkowo – zachodniej części Polski, dzięki swym walorom przyrodniczym, historycznym i gospodarczym jest jednym z najatrakcyjniejszych turystycznie obszarów Polski. Pomimo tej dużej atrakcyjności województwa lubuskiego wynikającej ze zróżnicowania walorów i jego dobrej dostępności komunikacyjnej, liczba turystów zagranicznych (głównie z Niemiec) korzystających z pobytu w regionie jest niewielka i nie wykazuje tendencji wzrostowej.

W artykule, posługując się metodą opisową, scharakteryzowano ruch turystyczny w województwie lubuskim z uwzględnieniem problemów turystyki transgranicznej oraz dostępność transportową tego obszaru. Wskazano, że mały udział ruchu turystycznego przy jednoczesnych pozytywnych deklaracjach respondentów niemieckich (wykazane w badaniach) stwarza jednak duży potencjał rozwojowy. Wobec podobieństwa warunków

przyrodniczych i antropogenicznych w regionach przygranicznych, głównym czynnikiem generującym ruch turystyczny w tych strefach jest konkurencyjność w zakresie zagospodarowania, jakości usług i cen. W województwie lubuskim poziom zagospodarowania turystycznego jest niewystarczający, często niedostosowany do współczesnych standardów i wymogów ruchu turystycznego. Brakuje nowoczesnych obiektów przystosowanych do całorocznego użytkowania, kwater agroturystycznych, przystani jachtowych, pól golfowych oraz bazy paraturystycznej.

Wobec wskazanych problemów konieczne jest zatem podjęcie działań zmieniających strukturę przestrzenno – funkcjonalną województwa. Działania tego typu uwzględnia Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego, co pozwala mieć nadzieję, że turystyka transgraniczna będzie miała w tym regionie duże szanse rozwoju, choćby z uwagi na istnienie w regionie lubuskim dwóch Euroregionów: „Pro Europa Viadrina” oraz „Sprewa – Nysa – Bóbr”.

7. *Strategia Rozwoju Szczecina 2025*

Przedmiotem opracowania była analiza Strategii Rozwoju Szczecina do roku 2025, (SRS 2025) rozumiana jako strategia rozwoju lokalnego, za pomocą której władze lokalne programują rozwój jednostek samorządu terytorialnego. Dokument ten, przygotowany w ramach prac nad aktualizacją poprzedniej strategii Szczecina z roku 2002, jest obecnie wyznacznikiem kierunków rozwoju miasta na najbliższe 15 lat. Przyczynkiem do aktualizacji poprzedniej strategii, a w konsekwencji do opracowania całkowicie nowego dokumentu, stały się przemiany społeczno – gospodarcze, jakie zaszły w Szczecinie w pierwszej dekadzie XXI wieku, oraz przyjęcie przez władze miasta wizji Szczecina do roku 2050 jako „miasta pływających ogrodów” (Floating Garden 2050), czyli miasta wyjątkowego, otwartego, transgranicznego, innowacyjnego, wizjonerskiego, wielokulturowego i wielojęzycznego. Strategia uwzględnia niekwestionowane potencjały Szczecina jakimi są woda, zieleń i przestrzeń, otwartość na idee i przedsiębiorczość mieszkańców, tolerancję, wolność i poszanowanie przyrody, wielokulturowość i międzynarodową społeczność oraz sytuację geopolityczną i transgraniczność. Wykorzystanie wyżej wymienionych potencjałów, z uwzględnieniem potrzeby strategicznego planowania i odpowiedzialności za niepowtarzalne walory naturalne miasta, stanowi podstawę wizji Szczecina jako Szczecin Floating Garden 2050. Znajdujące się z Szczecinie zasoby zieleni i wody powierzchniowe, objęte prawną ochroną przyrody obszary o wysokiej wartości przyrodniczej, stanowią wielką szansę rozwoju szeroko rozumianej turystyki, rekreacji, sportów wodnych oraz wypoczynku.

Celem artykułu jest prezentacja głównych założeń Strategii Rozwoju Szczecina do roku 2025. Do opracowania artykułu wykorzystano metodę opisową i studium przypadku. Najważniejsze cztery cele strategiczne Szczecina to: Szczecin jako miasto wysokiej jakości życia; Szczecin jako miasto nowoczesnej, konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki; Szczecin jako miasto o kapitale intelektualnym; Szczecin jako atrakcyjne miasto metropolitalne. Cel pierwszy zakłada ochronę oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta, rewitalizację przestrzeni miejskiej oraz wspieranie rozwoju efektywnych usług społecznych. Cel drugi zakłada rozwijanie lokalnego biznesu i dopływ inwestycji zewnętrznych, podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw. Co istotne, przewidziano tu również zdynamizowanie rozwoju turystyki, z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych oraz

dziedzictwa historyczno-kulturowego. Trzeci z celów kładzie nacisk na budowę kapitału społecznego Szczecinian, wzrost zaufania między ludźmi, poprawę relacji miasto-obywatel oraz pobudzenie aktywności społecznej a także poszerzenie zakresu dostępności i jakości edukacji, wspieranie rozwoju szczecińskiego ośrodka naukowego oraz współpracy środowisk nauki, gospodarki, kultury, sportu i lokalnych elit. Ostatni z celów zakłada wreszcie intensyfikację współpracy międzynarodowej i co niezwykle ważne, poprawę dostępności transportowej oraz układu komunikacyjnego miasta, co jest zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju.

Cele strategiczne na rok 2025 zakładają stworzenie miasta metropolitalnego, o intensywnych związkach z zagranicą, otwartego i tolerancyjnego, atrakcyjnego do życia i pracy, będącego wspólnotą mieszkańców wyróżniających się aktywnością gospodarczą oraz kapitałem intelektualnym. Taka wizja rozwoju gwarantuje wreszcie uczynienie ze Szczecina miasta o rozwiniętym węźle transportowo-logistycznym, opartym na porcie morskim i śródlądowym, połączeniach drogowych, kolejowych i lotniczych a geograficznie o znacznych zasobach zieleni i wód, atrakcyjnego dla mieszkańców i inwestorów, o wysokiej jakości życia i wypoczynku.

8. *Euroregion Pomerania jako przykład polsko – niemiecko – szwedzkiej współpracy transgranicznej*

W artykule zaprezentowano transgraniczną współpracę polsko-niemiecko-szwedzką na przykładzie Euroregionu Pomerania. W opracowaniu przyjęto metodę analizy opisowej i metodę statystyczną.

Euroregion jako zinstytucjonalizowana forma współpracy transgranicznej między regionami państw członkowskich Unii Europejskiej umożliwia kontakty, rozwój gospodarczy i wspólne inicjatywy służące rozwojowi całego regionu. Współpraca transgraniczna jest szczególnym przypadkiem współpracy międzynarodowej, której charakterystycznymi cechami są sąsiedzkość kontaktów oraz lokalny lub regionalny poziom współdziałania.

Euroregion Pomerania w 2009 r. tworzyły regiony przygraniczne trzech państw: Polski, Niemiec i Szwecji i zajmował on łącznie powierzchnię 41 tys. km² zamieszkałą przez ok. 3,4 mln osób. Po stronie polskiej obejmował 96 gmin województwa zachodniopomorskiego, leżących na terenie 21 powiatów.

W artykule omówiono szerzej koncepcje, proces jego powstawania i funkcjonowanie euroregionu oraz jego najważniejsze cele. Celem współpracy w Euroregionie Pomerania jest podejmowanie wspólnych działań dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju euroregionu oraz zbliżenia jego mieszkańców i instytucji. Euroregion Pomerania posiada znaczny potencjał rozwojowy.

Do najważniejszych efektów współpracy transgranicznej w euroregionie w dziedzinie oświaty było powstanie polsko – niemieckich szkół (np. gimnazjum i liceum w Löcknitz), które integrują uczącą się młodzież, zwłaszcza w zakresie nauki języków i wzajemnego zrozumienia mentalności partnerów. Współpraca w zakresie ochrony środowiska koncentruje się na szeroko rozumianym uzgadnianiu i harmonizacji działań na rzecz przyrody, tym bardziej, że na terenie euroregionu występują wspólne ekosystemy wodne i leśne. Te działania na rzecz ochrony przyrody wspierane są jednocześnie przez rozwój turystyki tworząc łączność między tym elementem a naturą i ochroną środowiska. Na płaszczyźnie

komunalnej przejawem współpracy są regularne spotkania przedstawicieli wszystkich uczestniczących stron, którzy pracują wspólnie w państwowych i samorządowych grupach roboczych. Ważnym zadaniem współpracy transgranicznej w Euroregionie Pomerania jest wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (np. poprzez wspólne wystawy, targi, pokazy osiągnięć itp.).

Rozwój współpracy gospodarczej, naukowej, oświatowej, kulturalnej oraz modernizacja infrastruktury czy ochrona środowiska w Euroregionie Pomerania były i są wspierane przez Fundusze Pomocowe Unii Europejskiej, do których zaliczyć można:

- Fundusz Małych Projektów Programu Współpracy Przygranicznej PHARE w Euroregionie Pomerania 1995 – 2003;
- Schemat Wsparcia Programu Współpracy Przygranicznej PHARE Region Morza Bałtyckiego 2001 – 2003;
- Fundusz Małych Projektów w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A (2005 – 2008);
- Fundusz Małych Projektów w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IV A (2007 – 2013).

Przykładowo w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A realizowane na terenie Polski projekty dotyczyły przedsięwzięć kulturalnych (np. festiwale, festyny, plenery, warsztaty artystyczne itp.), projektów związanych ze sportem i rekreacją (np. turnieje, biegi, wycieczki, rajdy spływy kajakowe i inne), projekty z dziedziny „zasoby ludzkie” (np. seminaria, konferencje, warsztaty itp.) oraz przedsięwzięć z zakresu demokracji lokalnej. Projekty realizowane były przez samorządy (gminy, powiaty), domy i ośrodki kultury oraz organizacje pozarządowe.

Głównym celem utworzenia Euroregionu Pomerania było przezwyciężenie stereotypów i wspólne realizowanie projektów transgranicznych. Euroregion daje możliwości nawiązywania i kontynuowania współpracy pomiędzy mieszkańcami regionów przygranicznych. Należy do niego między innymi znaczny odsetek ludzi młodych w społeczeństwach (wykwalifikowanych, zdolnych do pracy), istniejącą oraz możliwą do modernizacji i rozbudowy infrastrukturę techniczną i społeczną, a także jego gospodarka oraz położenie geograficzne. To wszystko sprawia, że istnieją duże szanse na zwiększenie potencjału ekonomicznego euroregionu, jeszcze większą integrację mieszkańców oraz zniwelowanie istniejących różnic ekonomicznych między polskim a pozostałym obszarem Euroregionu Pomerania.

Oprócz głównego osiągnięcia naukowego, skrótkowo przedstawionego w punkcie 4 niniejszego autoreferatu oraz 8 publikacji naukowych zaprezentowanych jako pozostałe podstawowe moje osiągnięcia naukowe, jestem autorem bądź współautorem innych prac naukowych. Łącznie jestem autorem lub współautorem 53 opublikowanych prac, po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych. Pełen spis publikacji zawarty jest w załączniku zatytułowanym „Wykaz opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych współpracy naukowej i popularyzacji nauki”.

Wśród tych publikacji 44 to prace opublikowane w języku polskim, (a 9 w języku angielskim), m.in. w takich wydawnictwach jak: Wydawnictwo UE w Krakowie,

Wydawnictwo UE we Wrocławiu UMK w Toruniu, Wydawnictwo Naukowe US w Szczecinie, CeDeWu w Warszawie, „Dom Organizatora” w Toruniu.

Jedna spośród moich publikacji w języku angielskim znajduje się na liście Web of Science w bazie WoS Core Collection. Jest to artykuł: Wanagos M., Smalec A., Małachowski K., *Local Government Activities Relating to Local Enterprenuership by Turism Entities in Pomeranian Voivodeship*, 20th International Colloquium on Regional Sciences. Conference Proceedings, 2017, s. 700-706. Celem opracowania była próba oceny działań samorządów lokalnych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej podmiotów związanych z turystyką. Autorzy artykułu zastanawiali się, jak odbiorcy działań samorządowych, którymi są przedsiębiorcy lokalni, odbierają te działania. W wyniku badań realizowanych w 2015 roku metodą sondażu diagnostycznego, przy wykorzystaniu kwestionariusza ankietowego przebadano 121 podmiotów związanych z branżą turystyczną na terenie gmin wiejskich województwa pomorskiego. Na bazie uzyskanych wyników sformułowano wniosek, że samorządy spełniają swoją funkcję i dobrze wpisują się w podstawowe założenia samorządności, w tym wspieranie przedsiębiorczości lokalnej.

Druga moja anglojęzyczna publikacja S. Kotylak, K. Małachowski, *The Impact of Infrastructural Development on the Sector of Creative and Cultural Industries*, 6th Central European Conference in Regional Science–CERS, s. 756-767, została już opublikowana w materiałach indeksowanych w WoS lecz nie jest jeszcze widoczna w tej bazie (stan na 24.04.2019). Obecnie publikacja ta dostępna jest online pod adresem: <http://www.cers.umb.sk/wp-content/uploads/proceedings/74-the-impact-of-infrastructural-development.pdf>.

Celem artykułu było określenie wpływu projektów infrastrukturalnych na sektor przemysłów kreatywnych i kultury zrealizowanych w ramach środków unijnych EFRR na rozwój społeczno-gospodarczy. Jako obszar porównań wykorzystano subregion śląski i zlokalizowane na jego terenie gminy i powiaty. Analizie poddano w szczególności oddziaływanie dofinansowanych projektów na tworzenie nowych miejsc pracy, dochodów, wzrost obrotów przedsiębiorstw sektora przemysłów kreatywnych i kultury, atrakcyjność inwestycyjną oraz jakość życia. W tym celu jako metody badawcze autorzy wykorzystali podejście funkcjonalne, metodykę analizy funkcjonalnej, analizę porównawczą, podejście eksperckie, benchmarking. Podejścia te w większym stopniu opierają się na badaniach literaturowych, a w mniejszym stopniu na badaniach diagnostycznych (ocenie stanu faktycznego), wiążąc je następnie z tworzeniem modeli-wzorców. Te ostatnie są podstawą przygotowania rozwiązań użytkowych mogących posłużyć jako implikacje praktyczne.

Szczegółowy wykaz wszystkich publikacji, których jestem autorem bądź współautorem, został przedstawiony w załączniku nr 4.

Publikacje, których jestem autorem lub współautorem są cytowane w literaturze naukowej przez innych autorów. Według stanu na 24.04.2019 odnotowałem 82 cytowania różnych moich publikacji przez zewnętrznych autorów. Obliczony indeks Hirscha wynosi 4.

Udział w projektach badawczych, stażach, konferencjach oraz współpraca międzynarodowa

Udział w projektach

Brałem aktywny udział w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych.

Uczestniczyłem w projekcie badawczym finansowanym ze środków Narodowego Centrum Nauki pt. *Wpływ transakcji leasingu zwrotnego na wartość rynkową i wyniki finansowe przedsiębiorstw* (umowa z NCN z dnia 28 czerwca 2016 r., projekt nr 2015/19/N/HS4/03029), którego podstawowym celem projektu było rozpoznanie skali wykorzystania leasingu zwrotnego jako źródła finansowania działalności gospodarczej przez spółki notowane na GPW w latach 2001-2015 oraz pomiar wpływu ujawnienia informacji o zawarciu transakcji leasingu zwrotnego na wartość akcji takiej spółki. Dodatkowymi celami projektu było prowadzenie do krajowej literatury z zakresu zarządzania finansami wyników badań empirycznych nad leasingiem zwrotnym przeprowadzonych na rynkach rozwiniętych, a tym samym zwiększenie zasobów ogólnodostępnej wiedzy na temat tego instrumentu finansowego oraz systematyzacja przesłanek, którymi kierują się podmioty (przedsiębiorstwa oraz jednostki samorządu terytorialnego) zawierające transakcje leasingu zwrotnego w Polsce a wreszcie próba weryfikacji tezy o substytucyjności leasingu zwrotnego i kredytu bankowego wśród polskich spółek giełdowych. Mój udział w projekcie polegał przede wszystkim na pomocy w kontaktach z samorządami (gminami oraz związkami gmin) i przeprowadzeniu badań na temat wykorzystania leasingu zwrotnego do finansowania inwestycji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi.

Współdziałałem w projekcie *Firma w Niemczech – szansa na rozwój polsko-niemieckiego pogranicza*, realizowanym przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego w terminie 11-19.06.2012 r. Projekt był realizowany przy finansowym wsparciu Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej DAAD z Warszawy. Projekt miał formę warsztatów zagranicznych i w całości został zrealizowany w Niemczech. Oficjalnymi partnerami projektu byli między innymi: Wyższa Szkoła w Neubrandenburgu, Uniwersytet om. Ernesta Moritza Arndta w Greifswaldzie, Powiatowy Urząd Pracy w Pasewalku, Towarzystwo Wspierania Rozwoju Gospodarczego Powiatu Uecker-Randow. Mój udział w tym projekcie polegał na zorganizowaniu spotkań nt. niemieckiego systemu edukacji i niemieckich instytucji otoczenia biznesu oraz organizacji zwiedzania wybranych firm w Niemczech i Bundestagu.

Ponadto byłem niezależnym ekspertem w projekcie Ciconia - Cross-border Cultural Co-operation, Programie Operacyjnym Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk (04-09.2014), którego głównym celem było wzmocnienie zrównoważonego rozwoju obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania zwiększające konkurencyjność i wzmacniające integrację pomiędzy ludźmi i instytucjami. Współpracowałem z partnerem

projektu stowarzyszeniem Media Dizajn w Szczecinie przy zawiązywaniu sieci współpracy podmiotów sektora kreatywnego, działających na terenie basenu Morza Bałtyckiego. Program Południowy Bałtyk objął swoim zasięgiem państwa członkowskie Unii Europejskiej, między którymi występują znaczne dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Pomoc udzielana w ramach Programu koncentrowała się na następujących priorytetach współpracy: konkurencyjność gospodarcza (rozwój przedsiębiorczości, integracja szkolnictwa wyższego i rynków pracy, dostępności transportowej), atrakcyjność oraz wspólna tożsamość (zarządzanie środowiskiem Morza Bałtyckiego, oszczędzanie energii i energia odnawialna, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych oraz dziedzictwa kulturowego dla rozwoju regionalnego, inicjatywy społeczności lokalnych) oraz pomoc techniczna. Jednym z priorytetów programu było zarządzanie środowiskiem Morza Bałtyckiego czyli przygotowanie i wdrażanie pilotażowych projektów na małą skalę z zakresu nowoczesnego gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania odpadami, wspólne działania transgraniczne, zwiększające lokalną i regionalną zdolność reagowania i zapobiegania klęskom naturalnym i środowiskowym w obszarze Południowego Bałtyku, w tym stworzenie transgranicznego systemu zarządzania ryzykiem, oszczędzanie energii i energia odnawialna. Program zakładał wymianę wiedzy i doświadczeń oraz przygotowanie i wdrażanie wspólnych planów działania na temat odnawialnych źródeł energii i możliwości jej oszczędzania, a także promocje tego typu działań takich akcji na szerszą skalę. W ramach projektu brałem udział w mapowaniu sektora kultury województwa zachodniopomorskiego oraz przeprowadziłem analizę możliwych procesów internacjonalizacji tego sektora. Uczestniczyłem też w sformułowaniu wniosków z tego projektu.

Uczestniczyłem również w programie *Urban Creative Poles Project - Rozwój Promocja Potencjału Przemysłu Kreatywnego w średniej wielkości miastach Regionu Morza Bałtyckiego*, którego inicjatorem i podmiotem czuwającym nad stroną merytoryczną przedsięwzięcia był Uniwersytet Zielonogórski (2011-2013). Program miał za zadanie rozwój i promocję potencjału przemysłu kreatywnego (polegającemu na tworzeniu produktów, które w oparciu o nowoczesne technologie upowszechniają kulturę i sztukę) w średniej wielkości miastach Regionu Morza Bałtyckiego. Partnerem wiodącym programu został Brandenburski Uniwersytet Techniczny w Cottbus. Projekt Urban Creative Poles, objął pięć miast: Cottbus, Tartu, Zieloną Górę, Linköping i Kłajpedę. Służąc doświadczeniem w zakresie budowania relacji pomiędzy nauką-kulturą a biznesem na obszarze Szczecina, aktywnie współpracowałem przy opracowywaniu wspólnej strategii rozwoju przemysłu kreatywnego w średniej wielkości miastach europejskich, która miała służyć za wzorzec do tego typu działań w innych miastach. Aktywnie uczestniczyłem też w formułowaniu wniosków z realizacji projektu.

W okresie 03-10.2014 r. brałem udział w projekcie *My European City*, realizowanym przez Szczeciński Inkubator Kultury. Projekt jest inicjatywą wspierającą nawiązywanie partnerstw pomiędzy miejscowościami z całej Europy oraz promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego. Projekt został stworzony z myślą o promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego i podniesienia świadomości obecności Europy w lokalnym otoczeniu i życiu codziennym. Brałem udział w merytorycznym opracowaniu wizyty studyjnej partnerów

projektu w Szczecinie i jej realizacji. Pomagałem w przygotowaniu merytorycznym konferencji pt. *My European City* w Szczecinie.

Biorę również udział (od 06.2016 r.) w projekcie badawczo-rozwojowym *Zwiększanie integracji biznesowej poprzez wspólne kształcenie i szkolenie zawodowe (BBVET)*, poszerzającym internacjonalizację kształcenia zawodowego (VET) w regionie Morza Bałtyckiego. Finansowany on jest z programu INTERREG Południowy Bałtyk i wpisany w strategię Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego. Celem BBVET jest opracowanie i pilotowanie pierwszego międzynarodowego kształcenia zawodowego w sektorach Edtech i Mechatronic, z udziałem 40 studentów i 5 krajów, co ma na celu internacjonalizację szkół VET i firm regionalnych. Projekt obejmuje swym zasięgiem Danię, Niemcy, Litwę, Polskę i Szwecję. Dokonywałem ewaluacji osiągnięć kompetencji naukowych i społecznych uczestników (studentów) szkolenia EDTECH. Opracowałem rekomendacje dla przyszłego wdrożenia szkolenia EDTECH w basenie Morza Bałtyckiego.

Ponadto uczestniczę (od 01.2018 r.) w projekcie JOHANN: Joint Development of Small Cruise Ship Tourism Heritage Products in the Southern Baltic Sea Region, realizowanym w ramach programu Interreg – Południowy Bałtyk. W projekcie uczestniczy 8 partnerów w tym 6 miejsc docelowych (Rostock, Wismar, Stralsund, Szczecin, Karlskrona, Kalmar). Liderem projektu jest Rostock, a partnerami są także Uniwersytet Szczeciński i Akademia Morska w Gdyni. Ogólną ideą projektu jest rozwój regionu Południowego Bałtyku z dziedzictwem kulturalnym i naturalnym, jako atrakcyjnym miejscem przeznaczenia dla małych statków wycieczkowych. W ramach działań projektowych opracowane będą atrakcyjne trasy wycieczkowe oraz podręczniki do zarządzania portami od strony lądu i wody. Brałem udział w pracach grupy badawczej opracowującej podręczniki dotyczące zarządzania portem od strony wody i lądu w kontekście przyjmowania małych statków wycieczkowych.

Współpracuję także z Centrum Usług Doradczych Euroregionu Pomerania w Szczecinie oraz z IHK Neubrandenburg für das östliche Mecklenburg-Vorpommern Wydział Gospodarki i Polityki Regionalnej w Neubrandenburg w Niemczech.

Udział w stażach naukowych

Brałem udział w stażach naukowych, które odbywałem na różnych uczelniach polskich i zagranicznych. W roku 2011 uczestniczyłem w programie LLP/ Erasmus. W dniach 26.06 2011 r. do dnia 29.09.2011 r. przebywałem na Uniwersytecie Żylińskim na Słowacji (Žilinská Univerzita), gdzie prowadziłem cykl zajęć dla studentów studiów I i II stopnia w języku angielskim w obszarze Economics Regional Policies – wykład pt. Demographic problems of the world oraz wykład pt. Food Problems in the world, location theory and understanding of these issues from the Polish perspective.

Odbyłem również staże zrealizowane poza programem Erasmus w Instytucie Geografii Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie (30.09.2011 r. -10.10.2011 r.), na

Wydziale Ekonomicznym Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki we Lwowie na Ukrainie (10.09.2009 r.-20.09.2009 r.) oraz w Katedrze Ekonomii Lwowskiego Regionalnego Instytutu Narodowej Akademii Administracji Publicznej w Bruchowicach koło Lwowa na Ukrainie (11.02. 2019 r.-20.02.2019 r.).

W Polsce staże naukowe zrealizowałem w renomowanych ośrodkach naukowych takich jak:

- Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Zakład Zagospodarowania Przestrzennego w Warszawie (28.05.2018-08.06.2018). W ramach stażu zaproszono mnie na Konferencję Jubileuszową Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN pt. „Zagospodarowanie przestrzenne Polski wobec wyzwań cywilizacyjnych” odbywającą się pod patronatem honorowym Prezesa PAN w dniach 5-6.06.2018 r. w Jabłonie koło Warszawy.

- Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Nadnotecki w Pile (09.07.2018-20.07.2018 r.).

- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katedra Studiów Miejskich i Rozwoju Regionalnego (01.10.2018 r.-10.10.2018 r.).

Konferencje, wyjazdy i spotkania naukowe

Brałem udział w kilkudziesięciu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, na które przygotowałem artykuły, referaty i postery oraz zabierałem głos w dyskusji i byłem uczestnikiem paneli dyskusyjnych (pełen spis w załączniku nr 4).

W czasie mojej pracy naukowej odbyłem ponadto wyjazdy naukowe, kwerendy biblioteczne oraz spotkania i konsultacje z profesorami z różnych ośrodków naukowych w celu pozyskania informacji oraz zebrania materiałów niezbędnych do opracowywania artykułów naukowych i monografii. Konferencje te były organizowane przez wiele uczelni, w tym m. in. Uniwersytet Warszawski, UMK w Toruniu, UE we Wrocławiu, UE w Krakowie, Uniwersytet Gdański czy Uniwersytet Szczeciński.

Z międzynarodowych konferencji i spotkań naukowych przykładowo 21 października 2010 r. w Berlinie uczestniczyłem w konferencji pt. „Usługi transgraniczne w Polsce i Niemczech: praktyczny wymiar europejskiej dyrektywy usługowej i korzyści dla przedsiębiorców”, której przedmiotem była wymiana doświadczeń w rozwoju usług transgranicznych zorientowanych na region Brandenburgii, Berlina oraz polskich województw: zachodniopomorskiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego.

Natomiast w dniu 2 grudnia 2010 r. brałem udział w spotkaniu naukowym, które odbyło się w Berlinie w Centrum Berliner Flughafen na temat „Nowy port lotniczy BBI-szanse dla polskich przedsiębiorców”, zorganizowanym przez EU-Net Oderpartnership EUNOP. Głównym przedmiotem obrad była analiza możliwości i wymiana doświadczeń w

zakresie rozwoju działalności gospodarczej polskich przedsiębiorstw w regionie Berlina-Brandenburgii, w szczególności w strefach gospodarczych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie powstającego największego węzła lotniczego w Europie-portu lotniczego Berlin Brandenburg International (BBI).

Jako przedstawiciel Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego w dniu 30 sierpnia 2018 r. uczestniczyłem w Oslo w Symposium on ecology, Evolution, and Genomics pt. Bridging the Fundamentals of Ecology, Evolution, and Genomics : Challenges and Solutions, gdzie przedstawiłem poster pt. *Ecology of railway transport in Poland*.

Warto nadmienić, że na 67. Polsko-Niemieckim Forum Przedsiębiorców pt. Struktura gospodarki odpadami w Polsce i Niemczech - innowacyjne metody recyklingowe oraz technologie ochrony środowiska, odbywającym się 22 stycznia 2013 r. w Angermünde w Niemczech, wygłosiłem referat naukowy pt. *Gospodarka odpadami w polskich gminach*.

W latach 2010 - 2013 byłem również uczestnikiem FORUM EKONOMICZNEGO w Krynicy, na którym wielokrotnie zabierałem głos w dyskusji.

Dodać trzeba, że w dniach 21-22 listopada 2014 r. byłem uczestnikiem realizowanych przez Wyższą Szkołę Biznesu w Pile w ramach projektu pt. „Nowy model kształcenia przez całe życie w budowaniu potencjału rozwojowego uczelni” konferencji i warsztatów dotyczących aktywnego rozwoju dla kadry dydaktycznej i kierowniczej uczelni.

W listopadzie 2016 roku brałem udział na Uniwersytecie Szczecińskim w szkoleniu „Efektywność rozwoju pracownika naukowego w świetle nowej procedury habilitacyjnej” prowadzonym przez dr hab. Emanuela Kulczyckiego.

Osiągnięcia organizacyjne, dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki

Moje osiągnięcia organizacyjne wiążę przede wszystkim z rolą współorganizatora różnych konferencji naukowych krajowych i międzynarodowych, jak też wydarzeń naukowych o charakterze lokalnym.

Byłem członkiem komitetów organizacyjnych konferencji, dwukrotnie pełniłem funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego konferencji, tj. Seminarium Ekologicznego pt. „Gospodarowanie odpadami w gminach. Problemy i wyzwania”, które odbyło się na WZiEU US w Szczecinie w dniu 27.06.2018 r. oraz II Międzynarodowego Seminarium Ekologicznego pt. „Gospodarowanie odpadami w gminach. Problemy i wyzwania – wzorce niemieckie”, które odbyło się również na WZiEU US w Szczecinie w dniu 05.04.2019 r. Na konferencjach tych wygłosiłem referaty naukowe oraz pełniłem funkcję zastępcy przewodniczącej Rady Naukowo – Programowej.

Rada Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług US powierzyła mi w 2013 r. obowiązki kierownika Studiów Podyplomowych pt. „Gospodarowanie odpadami w gminie”, na które przygotowałem autorski program.

Byłem też członkiem innych komitetów organizacyjnych konferencji (pełen wykaz znajduje się w załączniku nr 4).

Byłem również organizatorem wydarzeń o charakterze lokalnym, takich jak zorganizowane 20.06.2018 r. dla studentów Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego spotkanie naukowe połączone z wykładem dr inż. Agnieszki Lipniackiej-Piaskowskiej, eksperta w zakresie gospodarki odpadami, pt. „Jak segregować odpady?”. Wykład ten spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony studentów i wywołał intensywną dyskusję.

Brałem (styczeń – maj 2015 r.) czynny udział w przygotowaniach cyklicznych spotkań Meet Project Managers, organizowanych przez Zachodniopomorską Grupę Regionalną IPMA (International Project Management Association) w Szczecinie, których celem było propagowanie wiedzy z zakresu zarządzania projektami, m.in. poprzez spotkania z praktykami, którzy zajmują się tematyką projektową.

W kwietniu 2015 r. brałem czynny udział w poszukiwaniu przedsiębiorstw, które mogłyby przyjąć studentów na staże w ramach Projektu Project Management Training, który miał na celu wzmocnienie kompetencji studentów w zakresie umiejętności analitycznych, interpersonalnych oraz koncepcyjnych. Projekt był realizowany na WZiEU US w Szczecinie.

Byłem również współorganizatorem wyjazdów studyjnych techniczno-szkoleniowych dla studentów i pracowników Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług do zakładów PESA S.A. w Bydgoszczy (w roku 2014, 2016 i 2018 r.) oraz głównym organizatorem wystawy okolicznościowej z okazji 100-lecia Polskiego Towarzystwa Geograficznego i Roku Polskiej Geografii, która została otwarta z dnia 29.05.2018 r. w Szczecinie na Uniwersytecie Szczecińskim (czynna do 04.06.2018).

Ponadto byłem współorganizatorem Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego IV oraz Akademii Młodego Ekonomisty II w roku akademickim 2015/2016 na WZiEU US w Szczecinie. Odbylem również praktykę zawodową w Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji dla Sektora Usług w Szczecinie w liczbie godzin 160 w okresie od października 2014 do czerwca 2016 r.

Brałem także udział w zespołach eksperckich i konkursowych Olimpiady Geograficznej w 2014 roku (etap okręgowy w Stargardzie jako przedstawiciel PTG Oddział w Szczecinie). Byłem również obserwatorem przebiegu dwóch egzaminów maturalnych w XIV LO w Szczecinie (21.05.2018 r.).

W 2013 r. byłem wykładowcą geografii na Uniwersyteckich Kursach dla Maturzystów z matematyki i geografii – Matura 2013 organizowanych przez WZiEU US.

Recenzowałem w czerwcu 2007 r. książkę Marcina Lisieckiego pt. „Kopalnia wczoraj i dziś. Zarys dziejów Kopalni Soli w Wapnie (1911-1991)”, wydawnictwo M-Druk Wągrowiec 2007 a także dwa artykuły naukowe do czasopisma „Handel wewnętrzny” (05.03.2018 r.) i artykuł do czasopisma Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG (24.08.2018 r.).

Byłem opiekunem studenckiego Koła Naukowego „EKOREG”, które zajmowało się tematyką ekologiczną i rozwojem regionalnym (np. byłem organizatorem w dniu 22.04.2013 r. spotkania naukowego członków koła z dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie dr inż. Przemysławem Łagodzkiem).

W latach 2005 – 2007 zorganizowałem zajęcia praktyczne dla studentów w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Pile, a w kwietniu 2019 r. w firmie REMONDIS w Szczecinie, zajmującej się gospodarką odpadami.

Osiągnięcia dydaktyczne i uzyskane doświadczenie dydaktyczne przede wszystkim wiążą się z prowadzonymi przeze mnie na Uniwersytecie Szczecińskim różnymi zajęciami dydaktycznymi, w tym: wykładami, ćwiczeniami, fakultetami, konwersatoriami, seminariami licencjackimi i magisterskimi. Realizując te zajęcia prowadziłem m.in. następujące przedmioty: *Gospodarka a środowisko, Ochrona środowiska, Turystyka a środowisko, Ochrona środowiska w transporcie, Zagospodarowanie przestrzenne, Ochrona środowiska z gospodarką przestrzenną, Logistyka, Ekologistyka, Geografia ekonomiczna, Procesy demograficzne, Regiony turystyczne i Krajoznawstwo*.

W roku akademickim 2011/2012 byłem wykładowcą na studiach podyplomowych (WZiEU US) pt. „Zintegrowane systemy zarządzania jakością, środowiskiem i BHP”. Realizowałem tam następujące przedmioty: 1) Podstawy ekologii, ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem, 2) Prawo ochrony środowiska.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych zrealizowałem w Uniwersytecie Szczecińskim zajęcia dydaktyczne w łącznym wymiarze około 4,8 tys. godzin na studiach magisterskich i licencjackich. Byłem zaliczany do minimum kadrowego na następujących kierunkach studiów: Ekonomia I° (2006/2007 r.), Zarządzanie i Marketing I° (2007/2008 r.), Europeistyka I° i II° (2012/2013 i 2013/2014 r.), Turystyka i Rekreacja I° i II° (2017/2018 i 2018/2019 r.).

Wypromowałem 111 studentów, w tym 25 magistrów, a liczba wykonanych recenzji prac dyplomowych wynosi 311.

Moje doświadczenie dydaktyczne dodatkowo wzmacnia umiejętność opracowywania sylabusów i opisów przedmiotów.

Do realizowanych przeze mnie działań służących popularyzacji nauki należy zaliczyć:

- przeprowadzony wykład pt. Środowisko jako podstawa bytu i działalności człowieka w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Świnoujściu (12.05.2007 r.);

- w ramach XVIII Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki w Szczecinie, w dniu 17.09.2018r. przeprowadziłem warsztaty dla uczniów szkół podstawowych pt. „Selektywna zbiórka odpadów w gospodarstwie domowym”;
 - przygotowałem pytania turystyczne i pełniłem rolę eksperta w II Pilem Teście Wiedzy o Mieście w Pile (16.06.2014 r.);
 - prowadziłem prelekcje i wykłady otwarte w Polskim Towarzystwie Geograficznym Oddział w Szczecinie pt.:
 - Wyżywienie ludności świata. Problem głodu i niedożywienia (25.10.2012 r.),
 - Rewitalizacja przewozów na linii kolejowej Ulikowo-Wałcz-Piła Główna (13.06.2013 r.),
 - Turystyka w Strategii Rozwoju Szczecina (26.05.2014 r.),
 - Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi (11.12.2014 r.),
 - Korzyści i koszty realizacji drogi ekspresowej S3 (18.06.2015 r.),
 - prowadziłem kursy przygotowawcze do matury z geografii w PTG Oddział Szczecin.
- Biorę także udział w działaniach promocyjnych Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.

Nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne

Odnaczenia nadane przez Prezydenta RP:

- Brązowy Krzyż Zasługi – nr 149-2007-159 z 20.09.2007 r.,
- Srebrny Medal za Długoletnią Służbę – nr 393-2013-66 z 05.09.2013 r.

W 2013 r. otrzymałem Złotą Odznakę Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

W roku 2001 r. dostałem Nagrodę Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, a w 2003 r. otrzymałem nagrodę Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Pile.

Członkostwo i funkcje

Od dnia 14.03.2019 r. Rada Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego powierzyła mi obowiązki promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej z zakresu nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia Pana mgr Krystiana Stróżewskiego pt. „Funkcjonowanie gospodarstw domowych na wtórnym rynku motoryzacyjnym na przykładzie województwa zachodniopomorskiego”.

Byłem członkiem Rady Dydaktycznej WZiEU US w kadencjach 1999-2002 i 2002-2005.

Jestem redaktorem naukowym w zeszytach i czasopismach naukowych oraz monografiach naukowych.

Podkreślić należy, że jestem redaktorem naukowym czasopisma European Journal of Service Management (Vol. 28/1 Nr 4 Tom I z 2018 r.) oraz redaktorem tematycznym czasopisma Europa Regionum (Tom IV z 2018 r.) a także redaktorem naukowym (oraz autorem i współautorem rozdziałów) trzech wydań książki (2007, 2011, 2012) pt. „Gospodarka a środowisko i ekologia” wydanej przez ogólnopolskie wydawnictwo CeDeWu w Warszawie. Książka ta jest wymieniona jako pozycja literatury w sylabusach (kartach) ponad 100 przedmiotów w kilkudziesięciu polskich szkołach wyższych. Służy studentom jako pomoc dydaktyczna przede wszystkim do przedmiotu Gospodarka a środowisko. Jest wielokrotnie cytowana w publikacjach naukowych. Obecnie (kwiecień 2019 r.) jest w druku jej czwarte wydanie zmienione.

Wszystkie redakcje naukowe zostały wykazane w załączniku nr 4.

Od 1993 r. jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Geograficznego. W latach 2012 – 2016 pełniłem funkcję sekretarza Oddziału Szczecińskiego PTG, a od 2016 r. do chwili obecnej jestem wiceprzewodniczącym Oddziału Szczecińskiego PTG. W 2011 r. wstąpiłem do Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Szczecinie, a do marca 2019 r. należę do Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Pełen wykaz członkostwa w organizacjach oraz towarzystwach naukowych znajduje się w załączniku nr 4.

Inne osiągnięcia

Nadmieniam, że jestem pomysłodawcą i współorganizatorem uruchomienia pociągu okolicznościowego relacji Poznań Gł. – Wapno oraz obchodów 40-tej rocznicy (19.08.2017r.) największej naziemnej katastrofy górniczej w Polsce, która wydarzyła się w Kopalni Soli im. Tadeusza Kościuszki i osiedlu górniczym w Wapnie w 1977 roku.

Jestem autorem koncepcji rozwoju społeczno-ekonomicznego miejscowości Wapno (gmina Wapno, powiat wągrowiecki, województwo wielkopolskie) opracowanej 41 lat po tej katastrofie. Koncepcja zakłada m.in. realizację polsko-niemieckiego projektu i pozyskanie tą drogą środków unijnych na rozwój przede wszystkim funkcji turystycznej, która współcześnie jest największą szansą na rozwój Wapna.

K. Maćkowiński